

ZUIDERZEE-TOCHTJES

Waarheen? Naar URK!

BEZOEKT URK

MET DE

„Wondar“

- ★ Gezellige zalen
- ★ Goede keuken

- ★ *Vlugge en nette bediening*
- ★ *Dagelijks vers gebakken vis*

Beleefd aanbevelend.

Enige kladbladen—door photographien
verlucht—als herinnering aan de
zeiltocht met de bakdekkruiser
"Wonar", in de tijd van 25 Juli 1948
tot en met 6 Augustus 1948.

Schipper : Rien Gipon.

Bemannig: Bep, zijn wettige vrouw.

Ria de Werd, verpleegster
en nog veel meer.

Menno Koning, ook iemand.

Het was onder kantoortijd dat ik door middel van een niet zakelijk telefoontje werd uitgenodigd om mee te gaan zeilen. 'k Wist eigenlijk helemaal niet wie het was aan de andere kant van de lijn. Nou ja, van die Gipon had ik wel eens gehoord. De man was voorzitter van de zeilclub en hij had de naam alles van boten en zeilen en al wat daar zoal bij hoort af te weten. En daarom had hij ook het recht om zeilexamens af te nemen. En dat recht hield tevens in het al of niet verlenen van het zeilcertificaat. Tot zover kende ik hem.

Mijn vakantieplannen worden altijd in de war gestuurd. Dat is de reden, waarom ik er'over ga denken om nooit meer vakantieplannen te maken. Het loopt altijd zo geheel anders. Dit jaar wilde ik naar Frankrijk. Maar onze minister van de dubbeltjes wilde het niet en dus bleef ik thuis. Druiven plukken in Frankrijk of zeilen over de zeeën. Het eerste een plan, het tweede pure werkelijkheid.

"t Tja we hebben nog een mannetje tekort" was alles wat Rien zei. "Hebt U--dat was toen tegen mij--we waren in het begin zo erg burgerlijk--zin om mee te gaan? Kom dan eens langs". Nadat ik me op het deviezenbureau er van had overtuigd dat die kostbare deviezen voor mij niet waren weggelegd stond mijn besluit vast en ging ik eens"effe langs" het was gauw bekeken. Neem je eigen spullen mee. Voor de rest zorg ik. (Dit was overdreven, want zijn vrouw heeft vast ook voor een massa dingen gezorgd, zoals naderhand bleek).

Het waren toen sombere dagen. De bekende Hollandse zomer van een week lang was nog niet aangebroken. Het was wat je noemt vuil weer. "Oh, als het zulk weer blijft varen we met een lekker windje uit. We trekken wat oliegoed aan en we zullen wat deining hebben. De boot is besproken, dus we gaan!"

Het is een bakdekjacht. Nu heb ik al heel wat jaartjes gezeild, En ik dacht dat ik vrij aardig op de hoogte was met de zeilerij. Maar wat wist ik hog weinig. Toen ik hoorde dat we met een bakdekjacht uit zouden varen zei ik heel intelligent "Oh ja", zonder ook maar in de verste verte te beseffen wat dat voor een schuit zou zijn. Allerlei visioenen doemden bij me op. Het zou wel een grote boot moeten zijn. Want we gingen de zeeën ermee over. Ja, het moest een grote boot zijn. Hoe langer ik erover nadacht, des te groter werd de boot.

Twee dagen voordat we weg zouden zeilen werd ik nogmaals opgebeld door die meneer Gipon. "Of ik 's avonds eens langs wilde komen om kennis te maken met een gedeelte van de bemanning", Dat gedeelte bestond uit zijn vrouw.

Ik maakte kennis met Bep. Bep en Rien, jullie waren meteen zo ongedwongen en hartelijk dat ~~ik~~ ik er meteen van overtuigd was dat die vakantie goed zou worden.

Er zou nog een vierde man meegaan, dat wil zeggen Rien vertelde dat er nog een meisje mee zou gaan en het verging me weer net als met dat bakdekjacht. Ik zei: "Oh ja". En ik wist op geen stukken na wie het zou zijn. Van het jacht wilde men nog het een en ander vertellen, maar het meisje moest een verrassing blijven. Weer visioenen. Maar nu anders. Averechts in vergelijking met de vorige. Wanneer de kwaliteiten van een meisje geheim worden gehouden geeft zulks te denken. Diana's schoonheid was bekend door alle werelden der oudheid en daarna. Men bezong haar in bloemrijke versen en vertelde die verder. Waarom dan deze bloemen Maria Vincentia in schaduw verborgen? Waarom niets verteld over de frisheid en kordaatheid van die kittige, Hollandse Ria? Dat gaf te denken.

Ik zag haar pas op die morgen dat we weg zouden gaan. We zouden volgens plan 's morgens vroeg vertrekken uit Bussum. Van daar per taxi - een auto die op zondag mag rijden - naar Huizen en dan wegzeilen.

Het is goed plannen te maken. Dat houdt de geest fris. En het is ook goed dat plannen niet altijd worden verwezenlijkt. Dan zou het leven te goed zijn.

We gingen die morgen nog niet weg. Alles was wel geregeld en voorbereid, doch er ontbrak één ding: de boot. Die was nog weg met een paar andere vacatiegangers. Met of zonder huurcontract. Wij hadden een contract dat liep van Zondagmorgen af. Dat be-
weerde Rien. Dus we moesten weg. Wesstonden in ons recht. Maar zonder boot is het slecht zeilen. Dies bleven we wachten.

De bemanning was compleet en passagierde die eerste dag onder een boom in de tuin en had gelegenheid nader kennis te maken. Met z'n vieren zouden we ruim een week in een bakdekjacht moeten doorbrengen. Wat hangt er dan veel van het humeur en het karakter van ieder lid van de bemanning af. Wat zou die vakantie worden?

Het was een pracht vakantie (en dus de bemanning goed?) en in het navolgende zijn zo enige indrukken neergeschreven, van wat we in die tijd hebben meegemaakt. Deze bladzijden bedoelen niet een stuk proza te zijn, welke taalkundige waarde hebben, doch slechts om jullie, Ria, Bep en Rien als herinnering te dienen aan deze vakantie voor de tijd wanneer we reeds lang uit elkander zijn gegaan en elkaar misschien zijn vergeten en aldus dienen ze ook voor mezelf.

Als zodanig bied ik jullie deze kladdbladen aan en ik ben dankbaar voor de prettige vacantiетijd die ik door en met jullie heb meegemaakt.

Menno.

Augustus 1948.

De "WONAR", waarmee wij voeren.

In volle zee.

Gereed om te
slapen.

Van Leeuw

Urh.

De bemanning.

Bep.

Rien.

Ria.

Menno.

ROUTE:

Zondag	25	Juli	Bussum - Huizen - Muiden
Maandag	26	"	Muiden - Pampus - Enkhz.
Dinsdag	27	"	Enkhuizen - Stavoren.
Woensdag	28	"	Stav. - Kornw.znd - Oude Schild
Donderdag	29	"	Oude Schild - Den Oever
Vrijdag	30	"	Den Oever - Geldrkt. - Urk
Zaterdag	31	"	Urk - Harderwijk
Zondag	1	Aug.	Harderwijk - Volendam.
Maandag	2	"	Volend. - Marken - Huizen

Hemel breed totaal plm. 310 km.

Gedachte.

De Jaaglijn.

Meter na meter, stap na stap,
het klamme lijf gevangen in de lijn
zeult de trekmen de lompe boot voort.

De mens heeft vakantie. De werkezel heeft rust.
Dadendrang noopt in vrije tijd tot werken.
Vacantie!

Vacantie: zeulen aan een lijn. Om het jacht voort
te slepen naar de vrijheid der zee uit de benauwde
havenengte.

Passagierende vissers slenteren over het jaagpad.
Zij hebben rust, die mensen, die altijd varen en
werken. Dit is hun vakantie.

Wat is vakantie anders dan dingen te doen die niet
zijn van alle dag?

Silhouetten en Strakke Lijnen.
Holland op zijn best.

-o-o-o-

Ketting Sluisdeuren
Kornwerderzand.

Voorsteven motorvaarder.
(Oude Schild).

Drogende visnetten
in de mast van een botter.
(Urk).

Raddensee

Op Zondagavond valt de boot de haven van Muider binnen.

Het spattende schuim tegen de voorsteeven is verdwenen wanneer zij is gevangen tussen de zich ver in zee strekkende havendammen. Een plotselinge stilte heeft haar overvallen en een zachte rimpeling in de niet meer fel-strak staande zeilen doet aan als een laatste stuiptrekking van het geweld, waarmee zij zoeven in de open wijde door het water werd gestuwd.

En een stilte overvaltoons ook, wanneer we in het donkerte glijden langs de zware silhouetten van het oeroude Muiderslot. Schaduwen der zeilen bewegen zich over het verleden, waarachter wij in onze geest de schimmen ontwaren van schone jonkvrouwen en hoofse ridders, die achter de kantelen huizen.

Weemoed komt op ons af bij de gedachte aan de hoffelijke sierlijkheid en de zuivere intelligentie van de Meesters der Muiderkring, die daar hun verzen dachten en elkander vertelden.

En we herinneren ons de oude geschiedenissen van hen, die ieder zóveel beter hun gedachten konden vertolken dan ik, zodat ik het niet waag verder te schrijven en na de punt van deze zin in schaamte mijn pen neerleg.

Bij de sluis
in Urk.

waterwerken.

Kornwerderzand.

De dijk.

Het is avond over de dijk, die daar ligt als een strakke scheiding tussen de sirene rust van het donkerende polderland en de woelige beweeglijkheid van de lichtende zee. Uit de benauwde benepenheid van het dorpje met die smalle slopjes, waar suffende mannen en vrouwen loom en nieuwsgierig staren naar de vreemdelingen, die doordringen in hun dorpsse intimiteit; waar uit hoge zoldervertrekken krijsende kinderstemmen weerklanken en waar de dorps-harmonie oefent voor de eerstvolgende uitvoering ter gelegenheid van een burgerfeest, doen de reinheid en de rust van de dijk in zijn mateloze verlatenheid weldadig aan.

De geluiden, die nog klinken zijn één met de avond. dof knorrend vaart in de verte een vissersman met z'n botter, terugkomend in de laatheid van de avond. De immer krijsende meeuwen scheren in wit-blinkende vluchten over de laagte van het water, vergezeld van ijle wolken ranke plevieren. Hoog in de lucht lokt het fleemend gefluit van de tureluur, die ondergaat in de donkerte van het polderland. Majestueus wiekslagt de reiger.

Wat is het goed wandelen op de dijk en te luisteren naar het donkere geruis waarmee de zee wordt gebroken op het harde basalt.

Stil staand staren we in de spattende golven en denken onbestemd.

En we schamen ons welhaast jachtige mensen te zijn, wanneer we de lompe stier passeren, die ~~aan~~ een ijzige kalnte staat te herkauwen en ons meewarig bestaart met glanzende ogen.

Texel.

Ontmoetingen op zee.

Deel/nemers aan de Holland-week.

Oh, juffrou,
die Manne.....

Als de "Willem Barends"

Wat wordt-ie al groot, hè?

Ria op de
helling.

Een hoogstaand lied.

In 't stadje Stavoren
Waar ik ben geboren,
Daar leefde een meisje,
Genaemd Grietje Sprot.
Zij duwde haar wagen
En riep alle dagen:
Wie mot er nog haring,
Wie mot er nog sprot?!

Ze kreeg eens de kinkhoest,
Zodat ze naar bed moest
En zo ging mijn arme Grietje kapot.
Naar haar geest duwt haar wagen
En roept alle dagen:
Wie moet er nog haring,
Wie mot er nog sprot?!

Aankomst van de Boot

Groeten

Werf met Westervaren

Urk

Wandelen

Uit

Kleederdracht

Urk, Binnenhaven

Thuisvaart.

Behouden haven.